

POCAHAJ BÓH

ČASOPIS EVANGELSKÍCH SERBOŮ

5. číslo

Budyšin, meja 1975

Lětnik 25

Hrono na měsac ržownik 1975

Smilće so nad tymi, kiž dwěluja Jud. 22

Němski wumělc Ernst Barlach je 1937 swoju poslednju wulku plastiku „D w ę l o w a c y“ stworil. Tam widźimy stareho muža klečo, ramjeni stej horje sčehnjenej, głowu ma trochu nabok schilenu, a ruce stej hromadže položenej. Wón hlada na nas, kaž by něšto pytał.

Na tutu plastiku myslach, hdyž čitach naše hrono na meju:

Smilće so nad tymi,
kiž dwěluja.

Dwělowanje — to je bjezradnosć a samotnosć čłowjeka. Wón čuje so wopušćeny wot čłowjekow a dwěluje, zo móhl jemu što pomhać.

Ale wo tym nochcemy džensa rozmyslować, ale wo dwělowanju na Bože, na Božej wěrnosći a Božej mocy. Tak so na příklad druhdy praji: Hdyž Bóh je, kak móže potom tak wjele zleho na swěće so stać? Abo što z nas njeznaje časy, w kotrychž naše modlitwy pozdaću bjez wotmołwy wostanu? Potom měnimy, zo Bóh nas samych wostaji, zo wjace k nam njerěči. My dwělujemy, zo Bóh nam z nuzy a čeze wupomha, zo je Chrystus nas wopravdže z hrěchow wumóhl a nam žiwjenje w Božim kralestwje přinjesl.

Dwělowacy so potajkim njeje cyle Boha wotrjeknyl, ale podložk jeho žiwjenja jemu chabla. Wšitko, štož bě jemu dotal wěste a samozrozumliwe, je jemu nětk njejasne. Wěra a nadźija njejestje wjace krutej dosć. Wón je tam a sem torhany mjez wěru a njewěru. Skoro móhlo so prajić, zo stej w d w ę lowacym d w ę duši, kotrejž stej přečiwu sebi.

Biblija rěči husto wo dwělowacych čłowjekach. Přeni z nich drje bě Kain, kiž po swojim mordarstwje dwělujo rjekny: Mój hrěch je wjetši, hdyžli by mi móhl wotedaty być. A Domaš, kotryž na horjestaću Chrystusa dwělowaše, njeje posledni.

Smilće so nad tymi,
kiž dwěluja.

Hdyž smy w přenim džělu sebi přemyslili, što je z dwělowanjom měnjene, tak chcemy so nětko zaběrać, što to rěka, zo bychmy so smilili.

Najprjedy so Bóh nad nami smili, a to nic jenož ze słowom, ale ze skutkom. Bóh nam hrěšnym, na jeho hnadže dwělowacym pomha přez Jězusa Chrystusa. W Chrystusu zjewi Bóh nam swoju lubosć, zo nas z ruki zleho wutorhny. Boža smilnosć to je, zo přez swjateho Ducha jeho hnadu spóznamy:

Ja wěrju,
zo ja sam ze swojeho rozuma
abo ze swojeje mocy
njemožu do Jězom Chrystu,
swojeho Knjeza,
wěrić ani k njemu přińć,
ale swjaty Duch je mje w prawej wěrje
wuswjećil a zdžeržal.

Tak praji Luther.

A tutu smilnosć, tutón Boži dar, tutu wěru trjebamy wšědnje znowa a móžemy ju tež dóstać.

Štóz pak je Božu smilnosć spóznał, njemože hinak, hač ju tež dale dawać.

Dokelž je so nam smilnosć dóstała, móžemy a dyrbymy so tež nad druhimi smilić.

Dokelž je so Bóh nad nami slabymi smilił, móžemy my tež druhich tróšować a njetrjebamy činić, kaž bychmy we wěrje njepowalnje krući byli.

Dokelž je nam pomhane, móžemy tež my druhim pomhać pokazujo na swojeho pomocnika.

Smilnosć je wězo wjace hač sobučće a mjehka wu-

troba, tež wjace hač słowa. Dwělowacym pomha zrědka logiska argumentacija. Wšitke naše argumenty su jemu hižom znate. W našich słowach a w našim zadžerženju dyrbi wón pytnýc našu lubosć — našu lubosć, kiž je wjace hač solidarosć — našu lubosć, kiž chce jeho wutorhnyć z wěćenje zahuby.

Lěta dołho hižom wobnowjeja Michalsku cyrkej w Budyšinje. Nětk so wobšěrne džěla tola koncej bliža.

To so nam přeco nje poradzi. Ja však tež njeměnu, zo na nas wšitko zaleži. Bóh pomha dwělowacemu — snano přez nas, zo pokazamy na Božu lubosć a smilnosć. Wrota do Božeho kralestwa wotewri Bóh sam přez swjateho Ducha.

Runje swjatki myslimy na to a Boha prosimy, zo by swoje wrota šěroko wotewrěl a dwělowacych posylil.

Swoj nadawk pak nochcemy zabyć:

Smilće so nad tymi, kiž dwěluja.

Albert-Hrodžišćanski

Male narody **Prekmurcy**

Prekmurcy maja svoje mjeno, do-keľz bydla překi Mura, zady řeki Mur, mjez Madžarskej a Juhosłowjanskej. Krajina je ratarska, byrnjez je tam čětro sucho. Mało dešća pada! W Lendawskim džělu je wjele winicow. W krajinje Gořičko je winicarstwo zahynilo w druhej počojcy zańdženého lětstotka.

Charakterstiske za tutu krajinu su jeje małe parcele. Kóždy gospodarstwo ma w přerězku 21 parcelow! W nowišim času so tam tež wolij (bencin) toči.

Kraj Prekmurcow je w zańdženych časach wjele nazhonić a přěčerpjeć dyrbaľ.

Štwórcina wobydlerstwa wuznawa ewangelsko-luthersku wěru. Swětowy zwjazk lutherskich cyrkwjow ewangelskim Prekmurcam wjele pomha w dopjelnjenju jich cyrkwin-skich nadawkow.

Prekmurska literatura je po ma-džarskim prawopisu pisana. Srjedzi-

ščo je bylo a je hišće město Murska Sobota. Tam je tež ewangelsko-lutherska superintendentura a so mjenuje „Ev. župnijski urád“ – Ewangelski župny zarjad. Tež časopis „Pomurski tisk“ tam wuchadza.

Bohužel njemóžemy žadyn wobraz wo prekmurskej krajinje a narodnosći wozjewić. Tež Wótčenaš w jich řeči nimamy, ale wočišćimy jón w słowinskej řeči, kotraž je prekmur-skej najbliša.

Oće naš,
ki si w nebesih,
poswećeno bodi ime twoje,
pridi kralestwo twoje,
zgodi se wolja twoja
kakor w nebesih tako na zemlji,
kruh naš wsakdanji daj nam
danes,
in odpusti nam dolge naše,
kakor tudi mi odpušćamo
dolžnikom svojim,
in ne wpelji nas w izkušnjawo,
temuč reši nas zlega,

ker twoje je kraljestwo in moč in slawa na wekomaj. Amen.

Wjele ludźi pućuje do Juhosłowjanskeje – do znatych městow a k brjoham Adriatiskohe morja. Do Premurskeje lědma štó zdaloka přińdže. Mało je znate wo tamnym ludže, kotryž je přeťraľ čězke časy – na tamnej stronje řeki Mur.

Hdyž pojedžeće do Juhosłowjanskeje, wopytajće tutón kraj! Zeznajće so z tutym narodom, kotryž nje-slušća do tych ludow, kotrež stawizny swěta rozsudza. Druzy su rozsudžowali nad prekmurskim krajom. Tutón lud džensa hišće džěľa, so modli a je swěry wostaľ wěry swojich wótcow.

Hdže nadeńdžeće prekmurske narodne drasty?

Njedzělu na kemšach!

Dobru jězbu wam přeju, kotřiž tam pojedžeće.

Postrowće nadobnych, dobrych Prekmurcow! jn

Prědar w puscínje

To bě napismo našeho Kubľanskeho dnja pøndzělu 3. nalětnika 1975 w Budyšinje.

Wjace hač 100 ewangelskich Serbow bě so we wosadnym domje na Hornčerskej hasy zešlo z Budyskeho wokrjesa, ale tež Wojerowska wosa-da bě zastupjena. Škoda, ze wšělich wosadow njewidzáchmy nikoho.

Farar Pawoł Albert-Budyski přědowaše na dobre a jasne wašnje wo teksće: Syn čłowjeka njeje přišoľ, zo by sebi služić daľ, ale zo by služil a daľ swoje žiwjenja za wumóženje mnohich.

Diakon Arnošt Běrka-Hodzijski přědnošowaše pod heslom:

My njejsmy w puscínje.

Wón nam kritisce rozestaja, zo drje mamy kulturne namřěwstwo tež w cyrkwi hajić, krasne stare Bože domy swěru hladać, cyrkwinSKU hudźbu pěstować, to pak njeje najwažniši nadawk Božeho luda na zemi. Chrystusowy ewangelij je nam přepodaty, zo bychmy jón dale dawali. My njejsmy w puscínje, ale wosrjedź europskeje kultury, a tola by nam derje bylo, hdyž bychmy tam a sem do pusciny sej wučekli, to řeka, zo bychmy w samotnej čišinje so sami na sebbe a na Boha dopomnili.

Sup. Wirth-Njeswaćidliski so potom zaběraše, kajke mysle móhli sej w čichich hodzinach rozpominać, a wubra sej jako napismo swojeho přědnoška:

Čłowjek je džiwny.

Profeta Jezajas wěšćeše wo přichodnym Mesiasu, zo budže džiwny. To řeka, zo budže poľny džiwow a budže džiwny wukonjeć. Rjane džiwny móžemy tež z čłowjekom nazhonić, zo wón druhdy zľósc ze zľóscu njezaplaći, ale z wulkej wutrobu křiwdu znjese. Kak spodžiwanja hódna je čłowska duša, jeho wulki duch, bohatstwo jeho mysłow, jeho wobšěrna wědomosć na wšěch polach wučenosće.

Čłowjek je džiwny: wón je njezrozumliwy džiwnušk. Tak so japoštaľ Pawoł sam sebi džiwaše: Ja njewěm,

W *Wosporskej cyrkwi změjemy njedzělu 29. 6. 1975 popołdnu swoju skónčnu zhromadžiznu Serbskeho cyrkwinškeho dnja.*

što činju; přetož ja nječínju, štož bych chcyľ, ale štož hidžu, to ja činju.

Přědnošowar cyľ katalog čłowskich džiwnosćow mjenowaše.

Čłowjek wě, zo je hněw njedobry a na wšelke wašnje škodny, a tola wón ze wšěj pilnosću pyta, na čo by so wšo hněwać móhľ. Wón so hněwa na doľhowłosateho młodženca. Što jeho włosy tamneho staraja? Njeh sej tola wopuški pleće!

Čłowjek chce zbožowny być, a tola najradšo řeči wo svojim njezbožu.

Kóždy je přěswědčeny, zo zemске kubľa njewučinja ani naše zbože a hišće mjenje našu zbožnosć, a tola so wšitcy wo nje draćuja.

Wšitcy smy přěswědčeni, zo měř lubujemy, zo je čišina za nas do-brota. Chodźće pak po našich domach: Mać wari do swojeho wobje-da krasnu hudźbu z Berlina. Džěči sedža z wulkim zajimom před telewiziju a su hněwne, hdyž so jich něšto prašeš. Nan přińdže přenapi-nany z hary a ropota fabriki. Zo by so wočerstwil, pušći sej radio. Čłowjek je džiwny!

Su jenož tamni džiwni? Njejsy snano tež ty, njejsym tež snadž ja džiwny?

Přědnošowar chcyše wabić k přěmyslowanju. Štóž sam sebbe a swoje słabosće trochu znaje, změje humora dosć za blišeho. Na tym pola nas tak jara klaca. To drje bě w přjedawšich časach wo něšto maľo lěpje. Tehdom běchu ludžo zwólniwi k tajkim roz-pominanjam, a telewizija jich při tajkich řečach njemyleše. Nam so zda, zo je džensa maľo lajskich, ludo-wych, prostych filozofow.

Derje, zo mamy swoje Kubľanske dny! Tam so zanurjamy do tajkich mysłow. W.

Hrono na 29. 6. 19

Ochranowske heslo na 29. 6. 1975

Ja chcu zbytkny wostajić w tebi snadny a zhubjeny lud. Tón budže nadžiju stajec na mjeno Knjeza. Cefanija 3, 12

Moja luba NOWA DOBA

Njeměj mi za zło, zo Ći tu maly list napisam. Mam za prawo, zo jón njesćelu na redakciju ani na dopisowarja P. Wowćerka.

Njedawno mjenujcy čitach w Předženaku rozprawu wo Njeswaćidle. Wězo znaju Njeswaćidlo. Tam džěn běch doma. Kóždy pućik a róžk tam znaju. Znaju mnohich ze wsy a witam jich – serbsce. Je to samo wot so zrozumliwe, zo je Njeswaćidlo wosrjędz Lužicy serbska wjes? Njeswaćidlo njeje serbska wjes, ale někotři tam maja swoju serbsku rěč – swoje Serbstwo lubo a so wo njo prócuja.

Sy Ty, luba NOWA DOBA, pozabyła, zo bě tu Jurij Mjeń za fararja? Njesty pytnyła, zo přińdu z Njeswa-

ćidla přez 25 lět manuskripty za Pomhaj Boh?

Je Tebje hańba wo aktiwnosći serbskich fararjow pisać?

Skoda, zo bě Twój wurězk woprawdžitosće w tutym padže tak snadny, byrnjež sy wjele městna za to měla. Njeh to njebudže husto tak!

Ja Tebje njewotskazam.

Ja mam Tebje lubo – při wšem!

Ty móžeš so wězo z połnym prawom prašeć: Što ha je tón, kiž sej zwěri, tajkeho slawneho Serba kaž Pawola Wowćerka kritizować?

Jeho šuler, kotryž so prócuje, być swěrný syn swjeho serbskeho luda.

Tebje, moja luba NOWA DOBA, strowi přecelnje Twój

Pawoł Wirth z Klukša.

da Čěskosłowakska akademija wědomosćow. Prof. Frinta prócowaše so wo zbliženje wšěch słowjanskich ludow, kotrež su sebi blisko po rěči. Při tym pokazowaše wosebje na bohata literaturu najmjeńšeho słowjanskeho luda, kotryž je wosrjędz němskeho luda přez lětstotki so zdźeržał hač do džensnišeho.

W tajkim duchu je džěłał a swjich studentow kubłał na filozofiskej fakulće Karloweje uniwersity w Praze.

Miroslav Hloušek

Bibliiski słownik

Dóstatk swjateho Ducha

My wšitcy znajemy tutón wuraz z postrowa předarja na klětce. Michał Frencl, serbski přeložer Noweho Zakonja, je tu na jara swojorazne a originalne wašnje tołmačil. Grjekske slowo je do wšelakich rěčow na wšelake wašnje přeložene. Tež Michał Frencl je za to same grjekske slowo na wšelakich městnach wšelake serbske wurazy trjebał.

My pak chcemy so tu jenož zaběrać z 2. Kor. 13, 13

Hnada našeho Knjeza Jězom Chrysta a lubosć Boža

a dóstatk swjateho Ducha

budž z wami wšitkimi.

Što to je „dóstatk swjateho Ducha“?

Słowjanske přeložki – ruski, pólski, čěski, slowakski, bolharski – maja tu slowo, kotrež rěka tak wjele kaž p o d ž ě l. My mamy wšitcy podžěl na swjatym Duchu. To nas hromadže zwjazuje. To grjekske slowo móže so tež přeložiť: zjednoćenstwo, zhromadnosć, towarstwo, bratrowstwo abo podobnje. Dokelž smy swjateho Ducha dóstali, słušamy hromadže do Chrystusoweje wosady. Pawołowe slowo je žohnowacy postrow na Korintsku wosadu: Ja, japoštoł Pawoł, přeju wam, zo by hnada Knjeza Jězom Chrysta was přewoždžala, zo byšće Božu lubosć nazhonili a dale dawali, zo byšće swjateho Ducha bohaće dóstali a tak mjez sobu byli dobry, kruty cytk, Boža wosada, kotraž so w jednoće swjateho Ducha wopokazuje na swěće jako Boži wuzwoleny lud.

Tak je to grjekske slowo tu wot Michała Frencela na zmužite wašnje samostatnje a derje přeložene. Naši serbscy wótcojo, kotřiž su jednaće raz Bibliju w hornjoserbskej rěči wudali, su wostali při Frenclowym wurazu „dóstatk swjateho Ducha“ a su derje na tym činili.

Wučency našeho časa njeprěložuja Bibliju wjac tak cyle po slowje, ale bóle po zmysle. Tak najnowši němski ekumeniski přeložk Die Gute Nachricht na tutym městnje rěka: Der heilige Geist gibt euch teil an seiner Kraft. Z tym je mysl grjekskeho teksta derje wuprajena.

Tutón nowy němski přeložk je znowa prawo dał našemu serbskemu. Hdyž na přichodnych serbskich kemšach styšiš postrow předarja, dopomni so na tutón nastawk a proš Boha Knjeza nutrnje wo dóstatk swjateho Ducha za sebje a cytu wosadu.

W swjatownikym měsacu je nam tale próstwa wosebje poručena.

La. a W.

Přińdz, swjaty ducho, k nam!

Přińdz, swjaty ducho, k nam
do našich wutrowow!
Wzmi we nich swoje bydlenje
a twojej hnady schow!

*

Što je nam blyšč a žiwjenje
bjez twojej' hnady dar?
Je jenož słabe płonjenje
a jónu wěčny žar!

*

Přińdz, swjaty ducho, k nam
do našich wutrowow!
Nas wjeď přez zemske bédženje
a zachodnosće dol!

*

Što je nam naše žiwjenje
hač z hrěchow wěčny spar?
Přińdz k nam do našich wutrowow
a spoč nam swětla dar!

*

Hdyž ptačk so zběha k wyšinje
a kwětki přirody wšě kćěja,
njeh twojej' hnady pruhi
tež naše duše hrěja!

Pawoł Krječmar

Radnica we Wósporku

Wósporčenje su za Serbow, štož za Němcow „Schildbürger“. Tak so powěda, zo su Wósporčenje zabyli do swojeje radnicy schód zatwarić. Woni pak sej wědzachu radu a přitwarichu schód wot wonka. Hdyž prawje na wobraz hladaće, widziće, kak so schód wokoło wěže horje wije.

Prof. dr. Antonin Frinta zemřel

Prof. dr. Antonin Frinta zemřel

Ze susodnych Čech přińdže zrudna powěsć k nam, zo je pjatk 21. 2. 1975 w Praze po dołhim a plódnym žiwjenje we wysokej starobe 90 lět zemřel profesor Karloweje uniwersity prof. dr. Antonin Frinta. Hdyž před lětom w aprylskim čisle „Pomhaj Boh“ spominachmy na jeho 90. narodninu, njejsmy sebi myslili, zo po tak krótkim času wo nim pisamy nekrolog.

Z njeboh prof. Frintu je wušoł do wěčnosće swěrný přecel wšitkich słowjanskich ludow – přede wšem pak lužiskich Serbow.

Z nim zhubimy tež swěrneho křesćana, kotryž nihdy njezapřewaše wěru swjich wótcow. Na jeho namřetu wěru bě magister Jan Hus wliw wukonjał. A. Frintu znajachmy jako dołholětneho ekumeniskeho prócowarja a sobuzaložerja Kostickej Jedno-

ty. To je zwjazk ewangelskich křesćanow w Čěskosłowakskej, kotryž lětsa spomina na 70 lět swjeho wobstaća. Wón je tež pilnje jako spisowacel džěłał. Jeho wosebite polo bě fonetika (wurjekowanje slowow) a stawizny literatury. Wjele lět dołho jewješe so jeho mjeno w najwšelakorišich časopisach – nic jenož w čěskich, ale tež we wukrajnych, přede wšem w słowjanskich. Wón wšak nimala wšitke słowjanske rěče znaješe. Zwjetša zaběrachu so jeho nastawki z lužiskimi Serbami, kotrymž wěnowaše mjez wšemi słowjanskimi narodami najwjac zajima. Ze swojimi mnohimi wědomostnymi džěłami je stupił do přeněho rjada serbskich wučencow.

Z jeho uniwersitnych přednoškow je wušla znamjenita kniha: Lužiscy Serbja a jich pismowstwo, kotruž wu-

Lube serbske sotry a serbscy bratřa!

My was wšitkich wutrobnje přeprosmy

na lětuši serbski cyrkwinski džen

Wón so wotměje na zwučene wašnje 28. a 29. junija na třoch městnach:

Zhromadźizna wšech cyrkwinskih předstejerjow, sobudźelačerjow a družic zajimcow budže sobotu popoldnju w 15.00 hodž. w Běleje Horje w domje „Eben Ecer“.

Swjedźenske kemše budžeja njedzelu w 9.30 hodž. w Hrodzišću w tamnišim Božim domje.

Wobjed, připołdniša zabawa a hlowna a skónčna zhromadźizna budže potom we Wósporku, hdžež so cyrkwinski džen skónči.

Wšitko druhe wo hesle tutoho zjězda a wo ďalšej tematice zhoniće w juniskim čísle.

Wutrobný postrow

Waš Gerat L a z a r , předsyda

Z wosadow

Klukš: Přeco zaso hladamy a so prašamy za statistiku. Štó wě, kelko so w našim času nječini jenož za statistiku?!

Wězo pyta farar za přirunajomnymi faktami. Kolekty, ličby kemšerjow, dobrowolne dary a ličby konfirmadow atd. maja zawěsće hódnotu. Statistika pak móže tež woprawdźitosć dočista skepsać. Štó wě, kelko so w našim času na statistice hrěši?! Bóh sam wě, hač so za wulkimi abo małymi ličbami něšto wulke abo małe chowa. Wězo je džensa wšo twarjenje čežke — tež wša próca za Bože kralestwo.

Wosadny farar je w rozwučowanju młodžiny sam, dokelž sej džělo z młodžinu najwjace časa žada. Tutón čas pobrachuje wosebje za wopyty. Tu maja wosadni wažny nadawk spjelnić.

Wosebje džakowni smy, zo je knjez Pawoł Beier, bywši pjekarski mišter w Klukšu, službu organista přewzał. Do cyrkwinskeho předstejerstwa smy powołał ing. Wolfganga Michalka z Lichanja a wikowanu přistajenu Heidrun Šecec z Noweje Wsy. Dr. Arnošt Wirth z Budyšina je za muži našeje wosady wječory zarjadował, z kotrymž ma so pokročować. Knjez Heretsch z Šerachowa, katolski křesćan, poby na kublňanju staršich pola nas. Dwójce witačmy hrajerjow z Lipska. Kaž kóžde lěto zeńdže so cyrkwinske předstejerstwo ze sobudźelačerjami. Pačerske džěci so zdžěla na kublňanskim času eforije wobdželiču. Kaž rozprawjachmy, pobychemy na kublňanskim času młodžiny w pólskich Mazurach. Spomóžnej bětšej pučowani z wosadu na dwaj dnjej do ČSSR, do Hronova a Nachoda, a na jedyn džen do Pólskeje (Cieplice, Jelenia Góra a Bierutowice). Na serbskim cyrkwinskim dnju w Rakecach smy z busom byli.

Nuzu nam hišće kemšenje za džěci činja. Gabriela Šolčić so jara prócuje, ale Klukšćanske džěci mało chodža. Tež žónska služba w Klukšu je mało wopytana a tež mało aktiwna. Hinak je to w Połpicy. Wječory za młode mačeryje su dale aktualne.

We wukublňanju Znutřikowneho misionstwa bětšej 1974 Monika Guthec z Klukša (diakonka za džěci) a Elvira Jatzkec z Klukša (pomocna diakonka za džěci).

Započachmy z planowanjom ponowjenja cyrkwyje. 12 000 hriwnow je wosada hač dotal nadała. Wosebity problem je naša wěža, kiž je zdžěla

z cyhelemi kryta, ale so přeco zaso přez wětr wotkrywa.

Wutrobný džak wšem, kiž aktiwnje do wosadneho žiwjenja zapřimnychu. Bohu džak, zo je wón nas před nuzu zachował. P. W.

Njeswaćidlo: *Kaž w zańdženych lětach mějachmy tež lětsa na Čichim pjatku rjanu, pobožnu póstnu hudźbu w Božim domje. Cyrkwinski chór spěwaše z podpěru dobrych solistow pod nawjedowanjom wosadneho kantora Dietmara Fehra póstny oratorij Günthera Marksa. Tak smy lětsa moderneho komponista zeznali. My mamy tež w našim času pobožnych, wodarjenych hudźbnikow!*

Na naše cyrkwinske hudźby chodža k nam katolikojo ze susodnych wosadow. To nas jara wjeseli.

Klukš: Nětko budže móžno w Klukšu započatk za wosadny centrum činić. Wosada so staraše hač dotal wo chěže z nich njemějo ani wužitka. Poněčim budže móžno, wosadže w jeje domach domiznu skićeć. Změjemy mjeńši wosadny rum kaž tež kuchinu. Najskerje poskićimy 1976 přeni raz skupinje pačerskich džěci možnost za kublňanski čas. Poprawom su možnostce date, tutón wosadny centrum hišće dale wutwarić, dokelž w samsnym domje je hišće rumnosćow, kiž so wot wosady njewužiwaju.

Dr. theol. et phil. Korla Röseberg swjetečeše 18. 1. 1975 swoje 95. narodniny. Wón je druhi najstarši duchowny cyleje Sakskeje krajneje cyrkwyje. Naš luby zastojnski bratř narodži so jako syn Budyšinskeho fararja. Jeho nan zahe zemrě. Mać sčahny so do Budyšina a docpě wysoku starobu.

Wot spočatka přenjeje swětoweje wójny hač do lěta 1926 bě jubilar za wosadneho fararja w Poršicach, hdžež je so w serbskej rěči wudospoťnił. Wón je džensa hišće swěny čitar našeho Pomhaj Bóh.

Bóh Knjez přewodž jeho miłosćiwje dale přez měrny wječor žiwjenja.

Najstarša česka spisowaćelka zemřěla

We wysokej starobje nimale 93 lět je w rańšich Čechach zemřěla w februarje 1975 nestorka čěskich spisowacelow dr. Leontýna Mašinová. Swojemu lubowanemu narodej je zawostajiła bohate literarne namřěstwo. Pisała je wo zańdženych časach českeho luda a wo rjanosci jeho rěče. Nimale 50 knihow je napisała, položcu z nich za džěci, kotrychž wučerka běše. W pozdžišich lětach wě-

nowaše so stawizniskim romanam a so při tym zaběraše wjele z Bratrské Jednoty, kotrejež staw běše sama. Wona słušeše do wosady w Nowej Pace, kotrejež duchowny wótč běše J. P. Kordina, přjedawši katolski kapłan a pozdžiši serbski farar w Minakale.

Někotre jeje historiskich romanow su wuše tež w němskej a w jendzelskej rěči. Jeje najwuznamniše džělo pochadža hakle z poslednich lět. To je roman w třoch džělach wo žiwjenju wučerja českeho naroda a biskopa Bratrské Jednoty J. A. Komenškeho.

Za swoje bohate literarne džělo je L. Mašinová dostala wjele wysokich wuznamjenjenjow. Najbóle sej wažeše čestny doktorat literatury uniwersity Bratrské Jednoty w Bethlehemje USA. Tuta uniwersita nosy mjeno Komenskeho.

Z džakownosću spominamy na wulkeho člowjeka a přecelku lužiskich Serbow. M. H.

Gratulujemy dr. R. Kilankej, bywšemu kapłanej při cyrkwi Našeje lubeje Knjenje w Budyšinje, kiž bu 13. 4. (Miserikordias Domini) do tamnišeho farstwa zapokazany. Wón nastupi městno fararja Jana Andrickeho. Bóh žohnuj jeho skutkowanje za Bože kralestwo.

Ewangelsko-Augsburgska cyrkej Pólskeje wuzwoli 23. 2. 75 noweho biskopa: Farar Janusz Narzyński, 1928, skutkowaše hač dotal na Křesćanskej teologiskej akademiji we Wařawje. Wón je naslědnik biskopa dr. Andrzeja Wantuły. Ewangelscy Serbja Lužicy proša Boha za njeho wo móc a wjeselosć za tute zamołwite džělo.

Dnja 1. junija budže w Drježdžanach Krajnocyrkwinski džen. Wón nawjazuje na dobre tradicije cyrkwinskih dnjow. Hižo dwaj dnjej do toho budže w samsnym měsće kongres, kiž so wosebje z tematiku Božeje wosady zaběra. Zajimowani wosadni dóstanu material přez: Kirchentagskongreß der Evang.-Luth. Landeskirche Sachsens — Landesauschuß — 8054 Dresden, Schillerstraße 4d.

Jeli chcedža Serbja serbskeho duchowneho při wšelkich přiležnosćach měč a w bliskosci njeje žadny, tak njech so woni na Serbsku ewang.-luth. superintendenturu w Njeswaćidle wobroča. Telefon: Njeswaćidlo 2 20.

Na rowny kamjenj hodži so tež serbske hrono napisać!

Wobrazy (originale) serbskich mojerjow zašłosće kupuje kóždy čas f. Pawoł Wirth-Klukšanski.

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Serbow. — Wuchadža jónkróc za měsac z licencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. — Rjadarje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. — Hłowny zamołwity redaktor: superintendent Gerhard Wirth-Njeswaćidlski. — Ludowe nakładnistwo Domowina, Budyšin. — Čiść: Nowa Doba, čišćerňa Domowiny (III-4-9-579)